บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 การออกแบบเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี

เมื่อได้ทำการประชุมปรึกษากับผู้ประดิษฐ์เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพถำรังสี ถึงแนวทาง ในการออกแบบเครื่องมือเพื่อให้ใช้งานร่วมกันกับโปรแกรมวิเคราะห์คุณภาพถำรังสีแถ้ว ได้ผล สรุปดังต่อไปนี้

4.1.1 การกำหนดขนาดพื้นที่ลำรังสีที่จะทำการตรวจสอบ กำหนดไว้อย่างน้อย 2 ขนาด พื้นที่รังสีปกติคือ 20×20 ตารางเซนติเมตร และ 10×10 ตารางเซนติเมตร ที่ระยะจากต้นกำเนิด ถึงผิวบนของเกรื่องมือ (SSD) 100 เซนติเมตร โดยสามารถติดตั้งเกรื่องมือได้ทั้งบนเตียงผู้ป่วยฉาย รังสีและบริเวณระบบจำกัดลำรังสี เพื่อตรวจสอบกรณีที่ต้องการพื้นที่รังสีขนาดใหญ่ขึ้น นอกจากนั้นเกรื่องมือที่ประดิษฐ์ขึ้นสามารถทำการตรวจสอบคุณภาพลำรังสี เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง มุมของแกนทรีและมุมของระบบจำกัดลำรังสีได้

4.1.2 การกำหนดจำนวนและตำแหน่งหัววัดรังสีภายในเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) จำนวนหัววัครั้งสีที่ออกแบบสร้างขึ้นมีจำนวน 10 หัววัค
- 2) ตำแหน่งของหัววัครังสีมีรายละเอียคคังต่อไปนี้
  - จำนวน 1 หัววัดที่ถึ่งกลางพื้นที่นับวัดรังสี กำหนดเป็นจุด P1
  - จำนวน 2 หัววัดด้านซ้ายถัดจากจุดกึ่งกลางพื้นที่นับวัดรังสี กำหนดเป็น
    จุด P2 และ P3 ตามลำดับ
  - จำนวน 2 หัววัดด้านขวาถัดจากจุดกึ่งกลางพื้นที่นับวัดรังสี กำหนดเป็น
    จุด P4 และ P5 ตามลำดับ
  - จำนวน 2 หัววัดด้านบนจุดกึ่งกลางพื้นที่นับวัดรังสีตามแนว y กำหนด
    เป็นจุด P6 และ P7 ตามลำดับ
  - 8- จำนวน 2 หัววัดด้านล่างจุดกึ่งกลางพื้นที่นับวัดรังสีตามแนว y กำหนด เป็นจุด P8 และ P9 ตามลำดับ
    - จำนวน 1 หัววัคด้านถ่างซ้ายจากจุคกึ่งกลางพื้นที่นับวัครังสี กำหนดเป็น
      จุค P10

ตำแหน่งของหัววัครังสีแสคงในรูป 4.1

รูป 4.1 แสดงตำแหน่งของหัววัดรังสีที่ติดตั้งในเกรื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสีที่ประดิษฐ์ขึ้น

4.1.3 การกำหนดลักษณะของชุดข้อมูลและการส่งผ่านข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ เนื่องจาก เป็นการทำงานเชื่อมต่อกันระหว่างเครื่องมือภายนอกและ โปรแกรม ดังนั้นคอมพิวเตอร์ที่ใช้ควรจะ ปฏิบัติการบนระบบปฏิบัติการ วินโคว์ เอ็กพี (window XP) และใช้ระบบฐานข้อมูลบน ระบบปฏิบัติการ ไมโครซอฟท์ เอ็กเซส (Microsoft access) สำหรับรายละเอียดการเชื่อมต่อ สัญญาณข้อมูลนั้น กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดความสะดวกในการสร้างเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำ รังสี ดังนั้นโปรแกรมจะสามารถทำการรองรับสัญญาณได้หลากหลาย โดยผู้ใช้งานจะต้องเลือก ข้อมูลการเชื่อมต่อให้ตรงกับเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

 กำหนดพอร์ทคอมพิวเตอร์ที่จะทำการเชื่อมต่อ เพื่อให้ระบบปฏิบัติการของ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ใช้งานกับเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพถำรังสีได้ มีให้เลือก 4 รูปแบบ คือ COM 1, COM 2, COM 3 และ COM 4

2) กำหนดอัตราความเร็วการส่งข้อมูลซึ่งมีหน่วยวัดเป็นอัตราเร็วต่อวินาทีให้เลือก
 13 ก่า คือ 110, 300, 1200, 2400, 4800, 9600, 19200, 38400, 57600, 115200, 230400,
 460800 และ 921600 บิตต่อวินาที

3) กำหนดจำนวนบิตข้อมูล มีให้เลือก 4 ค่าคือ 5, 6, 7 และ 8 บิต

4) กำหนดกรรมวิธีการทดสอบความผิดพลาดของข้อมูล โดยการเพิ่มบิตต่อกันเข้า กับข้อมูลที่เลือกใช้ มีให้เลือก 5 รูปแบบคือ Even, Odd, None, Mark และ Space กำหนดตำแหน่งของบิตสัญญาณที่ใช้สั่งการหยุดทำงานเนื่องจากการถ่ายโอน ข้อมูลสำเร็จเรียบร้อยแล้ว มิให้เลือก 3 ค่าคือ 1, 1.5 และ 2

6) การควบคุมการใหลของสัญญาณมีให้เลือก 3 รูปแบบคือ Xon/Xoff, Hardware และ None

4.2 การทำงานของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น

โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการทำงานประกอบไปด้วย

4.2.1 โปรแกรมลงทะเบียนใช้งาน

เป็นโปรแกรมที่จำเป็นด้องทำการลงทะเบียนผู้ใช้งานผ่านระบบตรวจสอบผู้ใช้ ซึ่ง จะประกอบไปด้วยชื่อลงทะเบียน รหัสผ่าน ซึ่งสำหรับรหัสผ่านจะต้องใส่ซ้ำ 2 ครั้งเพื่อ เป็นการยืนยันรหัสผ่าน โดยหน้าจอการลงทะเบียนเป็นดังรูป 4.2

รูป 4.2 หน้าต่างการลงทะเบียนใช้งานโปรแกรม

รูป 4.3 หน้าต่างโปรแกรมการตรวจสอบรหัสผ่าน

เมื่อใช้งานครั้งแรกผู้ใช้จะต้องตั้งชื่อสำหรับลงทะเบียนและรหัสผ่าน และแจ้งให้ ผู้ดูแลโปรแกรม (administrator) ทำการลงทะเบียนให้

ในกรณีที่ลืมรหัสผ่าน สามารถทำการตรวจสอบรหัสผ่านด้วยตนเองจากโปรแกรม ตรวจสอบรหัสผ่าน โดยผู้ใช้ต้องคลิกที่ ''ลืมรหัสผ่าน'' เมื่อคลิกแล้วโปรแกรมตรวจสอบรหัสผ่าน จะทำงานโดยขึ้นหน้าจอดังแสดงในรูป 4.3

์ ในโปรแกรมตรวจสอบรหัสผ่านผู้ใช้งานจะต้องกรอกข้อมูลส่วนตัวดังต่อไปนี้

- 1. ชื่อลงทะเบียน ผู้ใช้งานจะต้องกรอกชื่อที่ใช้ในการลงทะเบียนในช่อง User name
- วัน เดือน ปี เกิด ผู้ใช้งานจะต้องกรอกวัน เดือน ปีเกิดของผู้ใช้งานเอง โดยกรอกเลข เรียงลำดับ จากวัน เดือน และปี ในช่อง Date of Birth
- เลขประจำตัวประชาชน ผู้ใช้งานจะต้องกรอกเลขประจำตัวประชาชนของผู้ใช้งานเอง ซึ่งเป็นเลขจำนวน 13 หลัก ลงในช่อง Citizen ID

จากนั้นผู้ใช้งานจะต้องคลิกที่เครื่องหมายลูกศร โปรแกรมจะแสดงคำถามที่ได้ตั้งขึ้นไว้เอง โดยผู้ใช้งานจะต้องกรอกคำตอบที่ช่อง your answer เมื่อตอบคำถามเรียบร้อยแล้ว คลิกที่ปุ่ม Get password หากข้อมูลทั้งหมดถูกต้องตรงกับที่บันทึกไว้ในฐานข้อมูลจะมีหน้าต่างบอกรหัสผ่าน ปรากฏขึ้นดังรูป 4.4

4.2.2 หลักการทำงานของโปรแกรม

้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีหลักการทำงานหลัก ๆ อยู่ 3 เมนูย่อย ซึ่งมีรายละเอียคคังต่อไปนี้

การกรอกข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของโปรแกรม

เมื่อใส่ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านเรียบร้อยแล้ว โปรแกรมจะแสดงหน้าจอหลักการทำงานของ โปรแกรมดังรูป 4.5

รูป 4.4 หน้าต่างบอกรหัสผ่าน

รูป 4.6 แถบคำสั่ง System Configuration

บนแถบเมนูคำสั่งของโปรแกรม จะประกอบไปด้วยเมนูคำสั่งการทำงานดังต่อไปนี้

1.1) การกรอกข้อมูลสถาบัน

ในกรณีที่มีการใช้งานครั้งแรก ผู้ใช้งานจะต้องทำการกรอกข้อมูล รายละเอียดของสถาบันรังสีรักษาที่นำโปรแกรมไปใช้งานเพื่อเก็บสู่ระบบฐานข้อมูล โดยสามารถ ทำการเข้าสู่ช่องหน้าต่างการกรอกข้อมูลสถาบันได้ 2 วิธีคือ คลิกที่เมนู Institution setup บนแถบ เมนูคำสั่ง หรือคลิกเลือกที่เมนู System Configuration บริเวณด้านซ้ายมือของโปรแกรมเมื่อคลิก แล้วโปรแกรมจะแสดงหน้าต่างดังรูป 4.6 จากนั้นให้คลิกเลือกที่เมนู Institution setup หน้าต่าง Institution profile setup ดังรูป 4.7 ก็จะปรากฏขึ้น

ในกรณีที่จะทำการกรอกข้อมูลสถาบันใหม่เมื่อเปิดหน้าต่างข้อมูลสถาบันขึ้น ผู้ใช้จะต้อง คลิกที่เมนู Add เพื่อเพิ่มช่องที่จะทำการกรอกข้อมูล โดยข้อมูลที่จะต้องกรอกลงในโปรแกรม ประกอบไปด้วย

- 1.หมายเลขสถาบัน (Institution ID) คือเลขที่ลำคับหรือหมายเลขแทนสถาบัน ซึ่งโปรแกรมจะตั้งขึ้นให้โดยอัตโนมัติเรียงตามลำดับ
  - 2.ชื่อสถาบัน (Institution Name) คือชื่อของสถาบันที่นำเอาโปรแกรมไปใช้งาน 3.ที่อยู่สถาบัน (Address) คือรายละเอียดสถานที่ตั้งของสถาบันที่นำโปรแกรมไป ใช้งาบ
  - 4.จังหวัดที่ตั้งสถาบัน (Province)
  - 5.รหัสไปรษณีย์ (Postcode)
  - 6.หมายเลขโทรศัพท์ (Phone)
- 7.หมายเลขโทรสาร (Fax)

เมื่อกรอกข้อมลเหล่านี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โปรแกรมจะทำการเก็บข้อมลลงใน ฐานข้อมูล โดยหากผู้ใช้งานดับเบิ้ลคลิกเลือกบรรทัดที่ทำการใส่ข้อมูล โปรแกรมจะปรากฎหน้าจอ การกรอกข้อมูลขึ้นอีกครั้ง ดังแสดงในรูป 4.8 เพื่อให้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งหาก ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูลสามารถกระทำได้ในช่องเหล่านี้ทันที หากการกรอกข้อมูลสถาบันเสร็จ สิ้นแล้ว จึงกคที่เมนู Save นอกจากนั้นผู้ใช้งานยังสามารถเปลี่ยนแปลงรายละเอียคข้อมูลในหน้า หรือหากต้องการลบข้อมูลของสถาบันทำได้ โดยกลิกที่เมนู ตารางได้โดยการคลิกที่เมนู Edit Delete

Institution ID	Institution Name	Address	Province	Postcode	Phone	FAX
INSO01	RT CMU	Faculty of Medicine CMU	Chiang Mai	50200	053-945456	overt
INS002	Chiang Mai Medical Phy	/s Muang	Chiang Mai	50200		
INS003	Lampang Cancer Cente	er Muang	Lampang	40000	053-9999999	
INS004	Chula	Silom 🔍 🛃	Bangkok 🤇	10000		

รูป 4.7 หน้าต่างข้อมูลสถาบัน

	Institution profile setup		
	Institution Info	ormation	
	Institution ID: INSOO1		
	Institution name: RT CMU		
	Address: Faculty of Medicine	CMU O C	
	Province: Chiang Mai	>	
	Postcode: 50200		$\boldsymbol{\varsigma}$
	Phone: 053-945456		
	FAX:		
	Edit	<u>S</u> ave <u>C</u> ancel	
	รง 4 8 หน้าต่าง Instit	ution profile setup	
		ution prome setup	
Equipment p	rofile setup		
Equipment Li	ts		γ
Equipment	No. Equipment name Equipment model Serial N	lo. Institution No. Linac N	o. Ref. Test 🛕
EQ001	Equipment 01 EQ001 EQ001/00	12 INSO01 LNO01	RF001
EQ002	Equipment 02 EQ002	INS001 LN002	RF001
		CVY/	
		<u>D</u> elete <u>E</u> dit <u>A</u> dd	<u>C</u> ancel

รูป 4.9 หน้าต่างข้อมูลเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี

1.2) การกรอกข้อมูลเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี

เมื่อลงทะเบียนข้อมูลสถาบันเรียบร้อยแล้ว ผู้ใช้งานจะต้องกรอกข้อมูลรายละเอียด ของเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี ซึ่งจะสามารถเข้าสู่หน้าต่างที่ใช้กรอกข้อมูลของเครื่องมือ ตรวจสอบคุณภาพลำรังสี หรือ Equipment profile setup ได้ 2 วิธีคือ คลิกที่เมนู QA Equipment setup บนแถบเมนูคำสั่ง หรือคลิกเลือกที่เมนู System Configuration บริเวณด้าน ซ้ายมือของโปรแกรมเมื่อคลิกแล้วโปรแกรมจะแสดงหน้าต่างดังรูป 4.6 จากนั้นให้คลิกเลือกที่ ปุ่ม QA Equipment setup หน้าต่าง Equipment profile setup ก็จะปรากฏขึ้นดังรูป 4.9 ในกรณีที่จะทำการกรอกข้อมูลเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสีเครื่องใหม่ เมื่อเปิด หน้าต่างข้อมูลเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสีขึ้น ผู้ใช้จะต้องคลิกที่เมนู Add เพื่อเพิ่มแถวที่จะ ทำการกรอกข้อมูล โดยข้อมูลที่จะต้องกรอกลงในโปรแกรมประกอบไปด้วย

- รหัสลำดับเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี (Equipment number) คือ เลขที่ลำดับ หรือหมายเลขประจำเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสีซึ่ง โปรแกรมจะตั้งขึ้นให้โดยอัตโนมัติเรียงตามลำดับ หรือหากผู้ใช้ต้องการจะ ใช้เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสีซ้ำสามารถพิมพ์รหัสลำดับเครื่องมือได้ เองโดยจะต้องพิมพ์ให้เป็นแบบเดียวกับที่โปรแกรมตั้งขึ้น
- 2. ชื่อเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี (Equipment name)
- ชื่อรุ่นเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี (Equipment model) คือชื่อรุ่น หรือชื่อเรียกทางการค้าของเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสีที่ผู้ใช้งาน สามารถเข้าใจตรงกัน
- 4. หมายเลขเครื่อง (Serial number) คือหมายเลขประจำเครื่องที่ถูกกำหนด โดยผู้ผลิต

เมื่อกรอกข้อมูลเหล่านี้เรียบร้อยแล้วโปรแกรมจะทำการเก็บข้อมูลลงในฐานข้อมูล โดย หากผู้ใช้งานดับเบิ้ลคลิกเลือกบรรทัดที่ทำการใส่ข้อมูล โปรแกรมจะปรากฎหน้าจอการกรอกข้อมูล ขึ้นอีกครั้ง ดังแสดงในรูป 4.10 เพื่อให้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งหากต้องการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลสามารถกระทำได้ในช่องเหล่านี้ทันทีโดยการคลิกเลือกที่เมนู Edit หากกรอกข้อมูลเครื่องมือ ตรวจสอบคุณภาพลำรังสีเสร็จสิ้นแล้ว จึงกดที่เมนู Save นอกจากนั้นผู้ใช้งานยังสามารถ

		Information 🦳		
ana yrigh	Equipment profile Equipment number: EQ001 Equipment name: Equipment 01 Equipment model: E001/001 Serial number: E001	Communication port setting Com. Port: COM1 Bits per second: 38400 Data bits: 8 Parity: None		
	191119	Flow control: None	• • •	

รูป 4.10 หน้าต่างรายละเอียดข้อมูลเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสี

เปลี่ยนแปลงรายละเอียดข้อมูลในหน้าตารางได้โดยการคลิกที่เมนู Edit หรือหากต้องการลบข้อมูล ของสถาบันทำได้โดยคลิกที่เมนู Delete

หากเป็นการลงทะเบียนครั้งแรก จะต้องมีการตั้งก่าการเชื่อมต่อระหว่างเกรื่องมือตรวจสอบ กุณภาพลำรังสี และ โปรแกรมวิเคราะห์ผลการตรวจสอบก่ากุณภาพลำรังสีซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

 พอร์ทคอมพิวเตอร์ที่จะทำการเชื่อมต่อเพื่อให้ระบบปฏิบัติการของโปรแกรม คอมพิวเตอร์ ใช้งานกับเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสีได้มีให้เลือก 4 รูปแบบ คือ COM 1, COM 2, COM 3 และ COM 4

กำหนดอัตราความเร็วการส่งข้อมูลซึ่งมีหน่วยเป็นอัตราเร็วต่อวินาทีให้เลือก
 13 ค่า คือ 110, 300, 1200, 2400, 4800, 9600, 19200, 38400, 57600, 115200, 230400,
 460800 และ 921600 บิตต่อวินาที

จำนวนบิตข้อมูล (Data bits) มีให้เลือก 4 ค่าคือ 5, 6, 7 และ 8 บิต
 ครรมวิธีการทดสอบความผิดพลาดของข้อมูล โดยการเพิ่มบิตต่อกันเข้ากับ
 ข้อมูลที่เลือกใช้ (parity) มีให้เลือก 5 รูปแบบคือ Even, Odd, None, Mark และ Space

5. ตำแหน่งของบิตสัญญาณที่ใช้สั่งการหยุคทำงาน เนื่องจากการถ่ายโอนข้อมูล สำเร็จเรียบร้อยแล้ว (Stop bit) มีให้เลือก 3 ค่าคือ 1, 1.5 และ 2

6. การควบคุมการใหลของสัญญาณ (Flow control) มีให้เลือก 3 รูปแบบคือ Xon/Xoff, Hardware และ none

1.3) การกรอกข้อมูลเครื่องเร่งอนุภาค

เมื่อกรอกข้อมูลสถาบันและเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสีเรียบร้อยแล้ว ผู้ใช้งานจะต้องกรอกข้อมูลรายละเอียดของเครื่องเร่งอนุภาค ซึ่งจะสามารถเข้าสู่หน้าต่างที่ใช้กรอก ข้อมูลของเครื่องเร่งอนุภาค หรือ Linac profile setup ได้ 2 วิธีคือ คลิกที่เมนู Linac setup บน แถบเมนูคำสั่งหรือคลิกเลือกที่เมนู System Configuration บริเวณด้านซ้ายมือของโปรแกรมเมื่อ คลิกแล้วโปรแกรมจะแสดงหน้าต่างดังรูป 4.6 จากนั้นให้คลิกเลือกเมนู Linac setup หน้าต่าง Linac profile setup ก็จะปรากฏขึ้นดังรูป 4.11

ในกรณีที่จะทำการกรอกข้อมูลเครื่องเร่งอนุภาคใหม่ เมื่อเปิดหน้าต่างข้อมูลเครื่องเร่ง อนุภาคขึ้น ผู้ใช้จะต้องคลิกที่เมนู Add เพื่อเพิ่มแถวที่จะทำการกรอกข้อมูล โดยข้อมูลที่จะต้อง กรอกลงในโปรแกรมประกอบไปด้วย

> ถ้าดับของเครื่องเร่งอนุภาค (Linac number) คือเลขที่ถ้าดับหรือหมายเลข ประจำเครื่องฉายรังสีที่ซึ่งโปรแกรมจะตั้งขึ้นให้โดยอัตโนมัติเรียงตามถำดับ

- ชื่อเรียกเฉพาะของเครื่องเร่งอนุภาค (Linac model) คือชื่อรุ่น หรือชื่อเรียก ทางการค้า ของเครื่องฉายรังสีที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าใจตรงกัน
- หมายเลขห้องเร่งอนุภาค (Room number) คือหมายเลขห้องที่ติดตั้งเครื่อง ฉาย รังสี
- บริษัทผู้ผลิตเครื่องเร่งอนุภาค (Manufactory) คือบริษัทที่เป็นผู้ผลิตเครื่องฉาย รังสีเครื่องนั้น
- 5. หมายเลขประจำเครื่องเร่งอนุภาค (Serial number) คือหมายเลขประจำเครื่องที่ ถูกกำหนดโดยบริษัทผู้ผลิต

Linac lists				302	+
Linac No.	Linac mode	el Room No.	Manufactory	Serial No.	^
LN001	SL75_5	ROOM6	Philips	SL75-5	
LN002	PRIMUS6	ROOM8	Siemens	M3496	
LN003	PRIMUS10	ROOM10	Siemens	M3499	
		Delet	te Edit	Add Cancel	$\overline{\mathbf{h}}$

		_
	Linac profile setup	
	Linac Information	
	Linac profile	
	Linac number: LNOO1	
er er	Linac model: SL75_5	9
ົລມສິກຂີ່ເ	Linac room number: ROOM6	1.3 1.311
auandi	Manufactory: Philips	UIII
	Serial number: SL75-5	0. 0
Copyright (	<u>E</u> dit <u>S</u> ave <u>C</u> ancel	iversity
All ri	ghts reser	ved

รูป 4.12 หน้าต่างรายละเอียดข้อมูลเครื่องเร่งอนุภาค

เมื่อกรอกข้อมูลเหล่านี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โปรแกรมจะทำการเก็บข้อมูลลงในฐานข้อมูล โดยหากผู้ใช้งานดับเบิ้ลกลิกเลือกบรรทัดที่ทำการใส่ข้อมูล โปรแกรมจะปรากฏหน้าจอการกรอก ข้อมูลขึ้นอีกกรั้ง ดังแสดงในรูป 4.12 เพื่อให้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งหากต้องการ เปลี่ยนแปลงข้อมูลสามารถกระทำได้ในช่องเหล่านี้ทันที หากกรอกข้อมูลเครื่องเร่งอนุภาคเสร็จสิ้น แล้ว จึงกดที่เมนู Save นอกจากนั้นผู้ใช้งานยังสามารถเปลี่ยนแปลงรายละเอียดข้อมูลในหน้าตาราง ได้โดยการกลิกที่เมนู Edit หรือหากต้องการลบข้อมูลของเครื่องเร่งอนุภาคทำได้โดยกลิกที่เมนู Delete

1.4) การกำหนดค่าระดับการยอมรับ

เมื่อกรอกข้อมูลข้อมูลสถาบัน เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำรังสีและข้อมูลเครื่อง เร่งอนุภากเรียบร้อยแล้ว ต้องตั้งค่าขอบเขตการขอมรับได้ของค่าเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างระหว่างค่า คุณภาพลำรังสีที่โปรแกรมทำการคำนวณได้ในแต่ละครั้ง กับค่าที่เก็บเป็นค่ามาตรฐาน โดยสามารถ เข้าสู่หน้าต่างการตั้งค่าข้อมูลได้ 2 วิธี คือคลิกที่เมนู Tolerance setup หรือคลิกเลือกที่เมนู System Configuration บริเวณค้านซ้ายมือของโปรแกรมเมื่อคลิกแล้วโปรแกรมจะแสดงหน้าต่าง ดังรูป 4.6 จากนั้นให้คลิกเลือกเมนู Tolerance setup หน้าต่าง Tolerance setting ก็จะปรากฏ ขึ้นดังรูป 4.13

เมื่อจะทำการกรอกข้อมูลจะต้องกดเลือกเมนู Edit เมื่อกรอกขอบเขตการยอมรับ ได้ของค่าเปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง ของค่าคุณภาพลำรังสีที่ได้ในแต่ละครั้งของการตรวจสอบกับที่ เก็บไว้เป็นค่ามาตรฐานเรียบร้อยแล้ว จึงกดที่เมนู save เพื่อบันทึกลงในระบบฐานข้อมูล

รูป 4.13 หน้าต่างการตั้งระดับการยอมรับได้ของเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างของก่ากุณภาพลำรังสี

รูป 4.15 หน้าต่างการกรอกข้อมูลลงทะเบียนผู้ใช้งาน

1.5) การลงทะเบียนผู้ใช้งาน

ผู้ใช้ที่ยังไม่เคยลงทะเบียนใช้งาน จะต้องลงทะเบียนการใช้งานก่อนโดยมีวิธีการ เข้าสู่การทำงานของหน้าต่างลงทะเบียนได้ 2 วิธีคือ คลิกที่เมนู User accounts หรือคลิกเลือกที่ปุ่ม System Configuration บริเวณด้านซ้ายมือของโปรแกรมเมื่อคลิกแล้วโปรแกรมจะแสดงหน้าต่าง ดังรูป 4.6 จากนั้นคลิกเลือกเมนู User accounts หน้าต่าง User profile setup จะปรากฏขึ้นดัง รูป 4.14

ในกรณีที่จะทำการกรอกข้อมูลผู้ใช้งานใหม่ เมื่อเปิดหน้าต่างข้อมูลผู้ใช้งานขึ้น ผู้ใช้จะต้องกลิกที่เมนู Add เพื่อเพิ่มช่องที่จะทำการกรอกข้อมูลในหน้าต่างการกรอกข้อมูล ลงทะเบียนผู้ใช้งาน ดังแสดงในรูป 4.15 โดยข้อมูลที่จะต้องกรอกลงในประแกรมประกอบไปด้วย 1. คำนำหน้านาม (Title name)

2. ชื่อผู้ใช้งาน (First name)

3. นามสกุลผู้ใช้งาน (Last name)

4. วัน เดือน ปีเกิดผู้ใช้งาน (Date of Birth)

5. เลขที่ประจำตัวประชาชนผู้ใช้งาน (Citizen ID)

6. ตำแหน่งงานของผู้ใช้งาน (Job Position)

7. ชื่อลงทะเบียน (User name) คือชื่อที่จะใช้ในการลงทะเบียน

8. รหัสผ่าน (Password)

9. การยืนยันรหัสผ่าน (Confirm password)

10. คำถามและคำตอบเฉพาะบุคคลเพื่อใช้ในกรณีลืมรหัสผ่าน

11. ประเภทผู้ใช้งาน (User type) ซึ่งจะมีอยู่ 2 ประเภทคือ

- A ย่อมาจาก Administrator หรือผู้ดูแลโปรแกรม

- U ย่อมาจาก User หรือผู้ใช้งานทั่วไป

เมื่อกรอกข้อมูลเหล่านี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงกดที่เมนู Save เพื่อบันทึกลงในระบบ ฐานข้อมูล และสำหรับเมนู Edit และเมนู Delete ในหน้าต่างข้อมูลผู้ใช้งานนั้นผู้ที่สามารถทำการ เลือกใช้ได้จะต้องเป็นผู้ดูแลโปรแกรมเท่านั้น

2) การรับสัญญาณข้อมูล

การรับผลสัญญาณข้อมูล สามารถแบ่งการทำงานออกเป็น 2 รูปแบบคือ

2.1) การตั้งค่ามาตรฐาน

ในกรณีที่เป็นการใช้โปรแกรมรับข้อมูลคุณภาพลำรังสี ซึ่งทำการตรวจสอบครั้ง แรกจะต้องรับข้อมูลที่จะใช้เป็นข้อมูลมาตรฐานก่อน โดยสามารถเข้าสู่หน้าต่างการทำงานการตั้งค่า มาตรฐานได้ 2 วิธีคือคลิกที่เมนู Reference setup บนแถบเมนูคำสั่ง หรือคลิกเลือกที่ปุ่ม Real Time Operation บริเวณด้านซ้ายมือของโปรแกรมเมื่อคลิกแล้วโปรแกรมจะแสดงหน้าต่างดังรูป 4.16 จากนั้นให้คลิกเลือกที่เมนู Reference setup หน้าต่าง Reference test settings จะปรากฏ ขึ้นดังรูป 4.17 ซึ่งแสดงชื่อของกลุ่มข้อมูลค่ามาตรฐานที่เก็บในระบบฐานข้อมูล ประกอบไปด้วย ค่าอัตราการให้รังสี ค่าความสมมาตรทั้งแนวตามยาวและแนวตามขวาง ค่าความเรียบ และค่า อัตราส่วนของปริมาณรังสีที่ระยะลึกใด ๆ 2 ระยะ ซึ่งใช้บอกพลังงานของลำรังสีเมื่อดับเบิ้ลคลิก

รูป 4.16 เมนูการเก็บค่าการตรวจสอบอ้างอิงและการรับข้อมูลการตรวจสอบ

	st setup				<u> </u>	5	
Reference na	ame Equipmen	t No. Linac No.	Output	Axial Sym.	Trans Sym.	. Flatness	Energy
RF001	EQ001	LN001	100.2	0.64	0.:	3 101.6	0.
			UN I				
				Delete	<u>E</u> dit	<u>A</u> dd <u>C</u>	ancel
_						-	P
59	4 17 หน้	าต่างข้อบลอาร	ตราจสอบ	บาตรสาบ	ที่จะใช้ใจ	บการตราจก	สดาเ
ំប	н. 17 пы	កោលបណ្ដូណារ		81 141 9 10 114	ΝΙΟΦΥΠΥ		поп
Delete Edit Add Cancel รูป 4.17 หน้าต่างข้อมูลการตรวจสอบมาตรฐานที่จะใช้ในการตรวจสอบ Reference test settings Span="2">Reference test settings Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2">Span="2"Spa="2"Span="2"Span="2"Spa="2"Span="2"Span="2"							
R	leference test settin	^{lgs} Refe	rence tes	t setting:	5		
Re	eference test settin	Refe	rence tes	t setting: Equip	5 No E0001 🜌		
Re	eference test settin eference test 11001	Refe Linac No LNOOL	sL75-5	t settings Equip : Equip :	5 No EQ001 🖌 ent 01	Date Sep/28/2006 Time 03:13:13	
Re	eference test settin eference test F11001	Refe Linac No LN001 Ins. name RT CMU	sl75-5	t setting: Equip Equipm	5 No E Q001 🖌 ent 01	Date Sep/28/2006 Time 03:13:13	
Re	eference test settin eference test 511001	es Refe Linac No LNOOL Ins. name RT CMU	strence tes	t settings Equip Equip aculated value Re	5 No EQ001 (m ent 01 Iference value	Date Sep/28/2006 Time 03:13:13	
Re	eference test settin eference test e11001	es Refe Linac No LNOOL U Ins. name RT CMU	SL75-5	t settings Equip Equip aculated value Beam Type	5 No EQ001 M ent 01 Inference value	Date Sep/28/2006 Time 03:13:13	
Re	eference test settin eference test 21001	es Refe Linac No LNOU Ins. name RT CMU 99.9 99.8	SL75-5 20 × 20 0 × 10	t settings Equips Equipson aculated value Beam Type Energy Location	5 No EQ001 M ent 01 Marchae Value Photon 6 Above Table	Date Sep/28/2000 Time 03:13:13	
Re	eference test settin eference test 211001	es Refe Linac No LNOI Ins. name RT CMU 99.9 99.8 10	xence tes \$L75-5 20 × 20 0× 10	Equipac Equipac Acutated value Beam Type Energy Location SSD	5 No EQ001 (m ent 01 Iference value Photon 5 Above Table 100	Date Sep/28/2006 Time 03:13:13	
Re	eference test settin eference test filool 100.2 100.	Perference for the format of the format oo t	xence tes \$L75-5 20 × 20 0× 10 .2 100.3	E quipa Equipa Sculated value Beam Type Energy Location SSD Gantry Angle	5 No EQ001 m ent 01 Iference value Photon 6 Above Table 100	Date Sep/28/2006 Time 03:13:13 W MV Cm. (⁰ degree)	
Re	eference test settin eference test Eliool 100.2 100.	85 Refe Linac No LNOOL Ins. name RT CMU 99.9 99.8 1 100.0 100 50.0	xence tes \$L75-5 20 × 20 0 × 10 .2 100.3	E quipa Equipa Equipa aculated value Beam Type Energy Location SSD Gantry Angle Collmator Angle	5 No EQ001 M ent 01 Horon ce value Photon 5 Above Table 100 D	Date Sep/28/2006 Time 03:13:13 ✓ My My ✓ m. (° degree) (° degree)	
Re	eference test settin Eference test Eliool	85 Refe Linac No LNOOL Ins. name RT CMU 99.9 99.8 1 100.0 100 50.0 99.9	xence tes \$L75-5 2 20 x 20 0 x 10 .2 100.3	E quip . E quip . E quip . E quip . E quip . E quip . Caluated value Beam Type Energy Location SSD Gantry Angle Collmator Angle Wedge Dose Rate	5 No PQ001 m ent 01 ference value Photon 5 Above Table 100 0 None 200	Date Sep/28/2006 Time 03:13:13 MV Cm. (° degree) (° degree) (° degree)	
Re	eference test settin	85 Refe Linac No LNOOL 100.0 100 50.0 99.9	xence tes \$L75-5 2 20 x 20 0 x 10 .2 100.3	E quipa Equipa Equipa aculated value Beam Type Energy Location SSD Gantry Angle Collmator Angle Wedge Dose Rate Montor Unit	5 No PQ001 m ent 01 ference value Photon 5 Above Table 100 0 None 200 100	Date Sep/28/2006 Time 03:13:13 MV Crn. (° degree) (° degree) (° degree) CGy/Min MU	

รูป 4.18 หน้าต่าง Reference test settings

เลือกที่ช่องใดช่องหนึ่งจะปรากฏหน้าต่างของ Reference test settings หรือรายละเอียดข้อมูลการ ตรวจสอบคุณภาพลำรังสีอ้างอิงขึ้นมาดังรูป 4.18

ในหน้าต่างของ Reference test setting นี้ จะประกอบไปด้วยส่วนของข้อมูล 2 ส่วนคือ 1. ข้อมูลสัญญาณของแต่ละหัววัดแสดงออกมาในรูปของภาพแสดงตำแหน่งของ หัววัดรังสี ซึ่งจะสามารถเลือกได้ว่าเป็นการทดสอบของพื้นที่รังสี 10×10 หรือ 20×20 ตาราง เซนติเมตร โดยกลิกที่เมนูเลือกพื้นที่บนภาพแสดงตำแหน่งก่าสัญญาณ ก่าสัญญาณที่นับวัดได้จะ ปรากฏตามตำแหน่งของหัววัดบนภาพจำลองเครื่องมือตรวจสอบกุณภาพลำรังสี 2. ข้อมูลก่ามาตรฐานที่บันทึกลงในระบบฐานข้อมูล ประกอบไปด้วย 2 ส่วนหลัก

2.1 ค่าคุณภาพลำรังสีชนิดต่างๆที่คำนวนได้จากสัญญาณข้อมูลประกอบ ด้วย ค่าอัตราการให้รังสี ค่าความสมมาตรตามแนวขวางและตามแนวยาว ค่าความเรียบ และค่า อัตราส่วนปริมาณรังสีที่ความลึกสองระยะใด ๆ ที่ใช้บ่งบอกพลังงานของรังสี ดังรูป 4.18 2.2 รายละเอียดข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพลำรังสีอ้างอิง ดังแสดงในรูป

4.19 ซึ่งจะประกอบไปด้วย

คือ

- ชนิดของรังสี (Beam type)
- พลังงานของรังสี (Energy)
- ตำแหน่งการวางของเครื่องตรวจสอบกุณภาพถำรังสี (Location)
- ระยะจากจุดกำเนิดถึงผิวบนเครื่องตรวจสอบคุณภาพถำรังสี (SSD)
- มุมของแกนทรี (Gantry angle)
- มุมของระบบจำกัดดำรังสี (Collimator angle)
- อุปกรณ์คัคแปลงลำรังสีรูปลิ่ม (Wedge) กรณีที่มี
- อัตราการแผ่รังสี มีหน่วยเป็น cGy/min

âaânŚu Copyright (AII ri

Beam Type	Photon	
Energy	5	MV
Location	Above Table	▼
SSD	100	cm.
Gantry Angle		(⁰ degree)
Collimator Angle	D	(⁰ degree)
Wedge	None	
Dose Rate	200	cGy/Min
Monitor Unit	100	MU
Build up materia	Plastic	2011 cm. 📝

eolry niversity r v e d

รูป 4.19 รายละเอียดข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพลำรังสีอ้างอิง

- จำนวนหน่วยนับวัดรังสี มีหน่วยเป็น MU

- ชนิดและขนาดของวัสดุเพิ่มความหนา (Build up material)
 หากต้องการสร้างข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพลำรังสีอ้างอิงชุดใหม่สามารถทำได้ โดยการ
 กลิกเลือกที่เมนู Add แล้วทำการรับค่าและกรอกข้อมูลอื่น ๆ ให้ครบถ้วนจากนั้นจึงสั่งบันทึกข้อมูล
 โดยการกลิกเลือกปุ่ม Save

2.2) การรับค่าการตรวจสอบคุณภาพลำรังสีประจำวัน

เมื่อจะใช้งานโปรแกรมรับค่าการตรวจสอบคุณภาพลำรังสีจากเครื่องมือตรวจสอบ คุณภาพลำรังสี จะสามารถเข้าสู่หน้าต่างการทำงานการรับค่าข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพลำรังสีได้ 2 วิธีคือคลิกที่เมนู Retrieve data บนแถบเมนูกำสั่ง หรือคลิกเลือกที่เมนู Real Time Operation บริเวณด้านซ้ายมือของโปรแกรมเมื่อคลิกแล้วโปรแกรมจะแสดงหน้าต่างดังรูป 4.16 จากนั้นให้ คลิกเลือกที่เมนู Retrieve data หน้าต่าง History of test data จะปรากฏขึ้นดังรูป 4.20

เมื่อจะทำการรับข้อมูลผู้ใช้ต้องกดปุ่มคำสั่ง Ctrl + U โปรแกรมจะตรวจสอบ ข้อมูลใหม่ที่มีอยู่ในอุปกรณ์แล้วขึ้นหน้าต่างข้อความแสดงจำนวนข้อมูลใหม่ดังรูป 4.21 เมื่อคลิก เลือกปุ่ม O.K. โปรแกรมจะรับค่าข้อมูลทั้งหมด ผู้ใช้สามารถเข้าไปดูค่าการตรวจสอบและสั่งให้ โปรแกรมทำการคำนวณโดยการคับเบิ้ลคลิกเลือกที่ช่องวันที่รับค่าข้อมูล โดยโปรแกรมจะแสดง หน้าต่างแสดงค่าการตรวจสอบและการคำนวณดังรูป 4.22

	Start date Last date	Aug/30/20 Sep/29/20	D6 🗸	Linac ALI	number	Equipm ALL	ent number	Refer	ence test	•	
	Date Record	Time	Linac No.	Equip No.	REF test	Output	% DIFF Axia	al Symm	% DIFF	Trans Symm 📤	
	Sep/01/2006	08:12:23	LN001	EQ001	RF11001	100.2	0.2	0.3	0.25	0.3	
	Sep/02/2006	08:17:21	LN001	EQ001	RF11001	100.3	0.3	0.55	0.5	0.64	
	Sep/03/2006	08:23:57	LN001	EQ001	RF11001	99	 1	0.5	0.45	0.5	
	Sep/04/2006	07:50:34	LN001	EQ001	RF11001	100	0	0.5	0.45	0.5	
	Sep/05/2006	07:55:16	LN001	EQ001	RF11001	100		0.5	0.45	0.25	
	Sep/06/2006	08:05:56	LN001	EQ001	RF11001	99.9	-0.1	0.1	0.05	0.3	
	Sep/07/2006	08:24:23	LN001	EQ001	RF11001	109	9	0.3	0.25	0.3	
	Sep/07/2006	10:30:43	LN001	EQ001	RF11001	100	0	0.3	0.25	0.3	•
MON	Sep/07/2006	10:30:43	LN001	EQ001	RF11002	100	0	0.3	0.25	0.3	Arc i
	Sep/08/2006	08:12:23	LN001	EQ001	RF11002	100.2	0.2	0.3	0	0.3	
_	Sep/09/2006	08:17:21	LN001	EQ001	RF11002	100.3	0.3	0.55	0.25	0.64	
	Sep/10/2006	08:23:57	LN001	EQ001	RF11002	99	-1	0.5	0.2	0.5	
1	Sep/11/2006	07:50:34	LN001	EQ001	RF11002	100	0	0.5	0.2	0.5	
	Sep/12/2006	07:55:16	LN001	EQ001	BF11002	100	0	0.5	0.2	0.25	
	Sop/19/0006	00.05.56	L NI001	E0001	DE11000	00.0	0.1	0.1	-0.2	0.2	

F3 - Edit | F4 - Print report | F5 - New | Ctrl+U - Update data from file |

รูป 4.20 ตารางแสดงค่าคุณภาพถำรังสีตามช่วงเวลาที่เลือก

รูป 4.21 หน้าต่างแสดงผลการตรวจสอบค่าข้อมูลใหม่

รูป 4.22 รายละเอียดการตรวจสอบก่ากุณภาพลำรังสีประจำวัน

ผู้ใช้จะสามารถตรวจสอบดูก่ากุณภาพลำรังสีที่เก็บข้อมูลเอาไว้เป็นรายวันได้ โดย ดับเบิ้ลกลิกที่ช่องการตรวจสอบในวันนั้น โปรแกรมจะแสดงหน้าต่างการตรวจสอบในกรั้งนั้น ๆ ดังแสดงในรูป 4.22 ซึ่งโปรแกรมจะแสดงผลการกำนวณที่ไม่เกินก่าขอบเขตการยอมรับได้บนพื้น สีดำ หากผลการกำนวณก่ากุณภาพลำรังสีมีก่าเกินกว่าก่าขอบเขตการยอมรับได้ จะแสดงตัวเลขบน พื้นสีแดง

หากต้องการสั่งให้โปรแกรมพิมพ์ตารางผลการตรวจสอบย้อนหลังสามารถกระทำ ใด้โดยการกดปุ่ม F4 โปรแกรมจะพิมพ์ตารางแสดงผลการตรวจสอบย้อนหลังได้ดังแสดงในรูป 4.23 หากต้องการรับก่าข้อมูลใหม่ในวันที่ทำการตรวจสอบนั้น สามารถทำได้โดยการกดปุ่ม F5 โปรแกรมจะขึ้นหน้าต่างรับก่าใหม่ จากนั้นโปรแกรมจะแสดงกำถามยืนยันการรับก่าข้อมูล เมื่อ ผู้ใช้งานเลือก yes แล้วโปรแกรมจะทำการรับข้อมูลและเก็บเป็นก่าอ้างอิงไว้ได้ทันที ผู้ใช้สามารถเก็บข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพลำรังสีครั้งใหม่นั้น เป็นค่ามาตรฐานการ ตรวจสอบอ้างอิงสามารถทำได้โดยการกดปุ่ม Ctrl + T โปรแกรมจะแสดงหน้าต่างคำถามให้ พิมพ์ชื่อค่ามาตรฐานการตรวจสอบ ดังแสดงในรูป 4.24

			<u>ผลกา</u>	รวเคร	าะหคุย	หมาพร	<u>a1543</u>					
0			~	Belween: Au	9/21/2006 to	Och20/200	16	ð.				
Insitution n	ame:RT_CI	WU				Eq	uipment	No: EQ	001			
Add	ress: Facult	y of Medi	cine CML			Equip	ment Na	me: Equ	ipment 0	1		
Prov	ince: Chian	g Mai					Linac mo	del: SL7	5_5			
Post	code: 50200					Linac ro	om num	ber:	<	5		
Phone nu	nber: 053-94	45456				Ref	ference t	est: RFC	101			
FAX:												
Record date	Record time	Output	% Diff	Axial	% Diff	Trans	% Diff	Flatness	% Diff	Energy	% Diff	
01/09/49	21:52:21	100.20	0.00	0.64	0.00	0.30	0.00	101.60	0.00	0.50	0.00	
02/09/49	22:00:58	100.00	-0.20	0.34	-0.30	1.45	1.15	104.38	2.78	0.50	0.00	
03/09/49	22:01:29	100.50	0.30	0.80	0.16	0.15	-0.15	103.98	2.38	0.48	-4.00	
04/09/49	22:01:58	99.80	-0.40	0.29	-0.35	0.89	0.59	103.21	1.61	0.51	2.00	
05/09/49	22:03:14	100.80	0.60	0.50	-0.14	0.20	-0.10	102.03	0.43	0.49	-2.00	
06/09/49	22:04:18	97.00	-3,19	0.79	0.15	0.35	0.05	104.85	3.25	0.51	2.00	
07/09/49	22:05:43	101.20	1.00	1.18	0.54	0.45	0.15	103.31	1.71	0.49	-2.00	
08/09/49	22:06:16	99.50	-0.70	0.30	-0.34	0.30	0.00	101.72	0.12	0.49	-2.00	
09/09/49	22:06:46	102.30	2.10	0,60	-0.04	1.64	1.34	104.28	2.68	0.50	0.00	
10/09/49	22:07:27	100.20	0.00	0.70	0.06	0.65	0.35	102.64	1.04	0.49	-2.00	
11/09/49	22:08:01	100.10	-0.10	0.05	-0.59	1.14	0.84	103.65	2.05	0.52	4.00	
12/09/49	22:08:46	101.90	1.70	0.40	-0.24	0.25	-0.05	102.10	0.50	0.51	2.00	
13/09/49	22:09:28	98.70	-1.50	0.55	-0.09	0.25	-0.05	102.53	0.93	0.49	-2.00	
14/09/49	22:09:58	100.10	-0.10	0.40	-0.24	0.15	-0.15	102.54	0.94	0.52	4.00	
15/09/49	22:10:37	98.70	-1.50	0,30	-0.34	0.30	0.00	102.96	1.36	0.53	6.00	
16/09/49	22:11:28	91.00	-9.18	4.41	3.77	0.15	-0.15	120.88	19.28	0.54	8.00	
17/09/49	22:12:08	101.00	0.80	1.27	0.63	0.44	0.14	104.72	3.12	0.51	2.00	
18/09/49	22:12:35	102.00	1.80	0.00	-0.64	0.00	-0.30	100.00	-1.60	0.49	-2.00	
19/09/49	22:13:03	102.00	1.80	1.48	0.84	0.00	-0.30	103.03	1.43	0.48	-4.00	
20/09/49	22:13:28	100.90	0.70	1.41	0.77	2.11	1.81	105.30	3.70	0.48	-4.00	
21/09/49	22:13:59	99.10	-1.10	0.70	0.06	0.44	0.14	103.65	2.05	0.51	2.00	
22/09/49	22:14:31	103.00	2.79	5.00	4.36	3.29	2.99	113.89	12.29	0.47	-6.00	
23/09/49	22:15:05	100.20	0.00	0.05	-0.59	1.40	1.10	105.21	3.61	0.50	0.00	
								O 2	in the second			

รูป 4.23 ตัวอย่างใบรายงานผลการตรวจสอบกุณภาพลำรังสีย้อนหลัง

การเก็บข้อมูลและแสดงผลข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ

เมื่อโปรแกรมทำการรับค่าสัญญาณข้อมูลแล้ว จะเก็บข้อมูลทั้งหมคลงในระบบฐานข้อมูล โดยผู้ใช้สามารถสั่งให้โปรแกรมเรียกข้อมูลเก่ามาแสดงผลได้อีกครั้งในหลายลักษณะ

ผู้ใช้งานสามารถเข้าสู่หน้าต่างแสดงผลข้อมูลได้ 2 วิธีคือการคลิกที่ปุ่ม Data display บริเวณแถบคำสั่งหรือการเลือกเมนู Data display ด้านเมนูกำสั่งด้านซ้ายมือ โปรแกรมจะแสดง หน้าต่างนี้ขึ้นมา ผู้ใช้สามารถเลือกช่วงวันที่ทำการตรวจสอบ ซึ่งโปรแกรมสามารถแสดงผลได้ใน 3 ลักษณะคือ

1. Graph คือการดูข้อมูลในรูปของกราฟ

เมื่อต้องการดูภาพกราฟผู้ใช้จะต้องเลือกช่วงวัน และเครื่องเร่งอนุภาคที่ต้องการให้ โปรแกรมแสดงกราฟ ซึ่งการแสดงกราฟของโปรแกรมจะสามารถแสดงผลกราฟได้ 3 ลักษณะคือ 1.1 กราฟเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างของค่าคุณภาพลำรังสีที่วัดประจำวันเปรียบ เทียบกับค่าที่เก็บค่าไว้เป็นค่าอ้างอิงสำหรับวันที่เลือก ดังรูป 4.25 โดยผู้ใช้สามารถเลือกเปิดดู เฉพาะบางค่าหรือเปิดพร้อมกันได้ทั้งหมด โดยการเลือกที่ช่อง % Diff filter และแต่ละตำแหน่ง ของจุดบนกราฟสามารถแสดงค่าเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างได้ โดยการคลิกเลือกที่ช่อง Show Mark Label หรือใช้วิธีคลิกเลือกที่จุดที่ต้องการแสดง ผลการตรวจสอบพร้อมทั้งวันที่และเวลาที่

ตรวจสอบจะปรากฏขึ้น หากผู้ใช้ต้องการขยายภาพบริเวณกราฟที่ต้องการ

ความละเอียดขึ้น สามารถกลิกขวาลากพื้นที่ที่ด้องการขยายมาทางขวามือ ในทางกลับกันหาก ต้องการกลับไปดูกราฟหน้าจอเต็มตามเดิม สามารถทำได้โดยการกลิกขวาแล้วลากไปด้านซ้ายมือ นอกจากนี้ หากผู้ใช้ต้องการให้โปรแกรมแสดงกราฟเปอร์เซ็นต์กวามแตกต่างของก่าคุณภาพลำรังสี ที่วัดประจำวันเปรียบเทียบกับค่าที่เก็บค่าไว้เป็นค่าอ้างอิงเป็นช่วงเวลา ผู้ใช้สามารถเลือกเปิดดูกราฟ ดังกล่าวได้โดยกดปุ่ม Alt + Z กราฟดังกล่าวจะปรากฏขึ้นดังรูป 4.26 ซึ่งมีวิธีดูภาพกราฟ เช่นเดียวกับกราฟเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างของค่าคุณภาพลำรังสีที่วัดประจำวัน เปรียบเทียบกับค่าที่ เก็บค่าไว้เป็นค่าอ้างอิงสำหรับวันที่เลือก

 1.2 กราฟปริมาณรังสีตามแนวระนาบ (profile) ซึ่งโปรแกรมสามารถแสดง กราฟลักษณะนี้ได้ 2 รูปแบบคือกราฟแสดงปริมาณรังสีตามแนวขวาง (axial) และตามแนวยาว (transverse) ของพื้นที่รังสีดังแสดงในรูป 4.27 และ 4.28 ตามลำดับ

 1.3 กราฟค่าคุณภาพลำรังสีตามช่วงเวลา (Constancy check) ดังรูป 4.29
 เป็นการแสดงผลการคำนวณค่าคุณภาพลำรังสีชนิดต่าง ๆ ตามช่วงเวลาที่ต้องการโดยมีหลักการ ทำงานเช่นเดียวกับการแสดงกราฟอื่น ๆ

รูป 4.27 หน้าต่างกราฟปริมาณรังสืบนระนาบตามแนวขวาง (axial profile)

ลิขสิทธิมหาวิทยาลัยเชียงไหม Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

รูป 4.29 หน้าต่างกราฟค่าคุณภาพลำรังสีตามช่วงเวลา (Constancy check)

 การแสดงผลข้อมูลการนับวัดและผลการคำนวณ คือการเรียกดูข้อมูลผลการวิเคราะห์ค่าคุณภาพ ลำรังสีประจำวันจากข้อมูลสัญญาณรวมทั้งเปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง ดังแสดงในรูป 4.30 ในกรณีที่ ต้องการพิมพ์ค่าข้อมูลสามารถกดคำสั่ง F4 ก็จะสามารถพิมพ์ก่าข้อมูลออกมาได้แสดงดังรูป 4.31

รูป 4.31 ตัวอย่างใบรายงานผลการวิเคราะห์คุณภาพลำรังสี

4.3 การทดสอบโปรแกรมวิเคราะห์คุณภาพลำรังสีประจำวันของเครื่องเร่งอนุภาค

4.3.1 การทดสอบการรับส่งชุดสัญญาณข้อมูล

ทำการทดสอบการอ่านชุดข้อมูลของโปรแกรมโดยจำลองสัญญาณขึ้นแล้วเก็บข้อมูลในรูป ที่เป็น เทกไฟล์ และบันทึกลงในโปรแกรม WordPad โดยเรียงลำดับข้อมูลให้ถูกต้องตรงตาม เงื่อนไขที่กำหนดไว้ จากนั้นใช้โปรแกรม HyperTerminal ซึ่งเป็นโปรแกรมการเชื่อมต่อเพื่อรับ ข้อมูลจากคอมพิวเตอร์เครื่องที่ใช้แทนเครื่องมือตรวจสอบกุณภาพลำรังสีรับก่าข้อมูลและบันทึกไว้ จากนั้นให้โปรแกรมเปิดอ่านข้อมูลดังกล่าวเพื่อทดสอบการทำงานว่า โปรแกรมสามารถรับและ อ่านข้อมูลต่าง ๆ ได้ถูกต้องหรือไม่

ผลการทคสอบพบว่าการเชื่อมต่อระหว่างคอมพิวเตอร์ กับเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพลำ รังสี ซึ่งใช้คอมพิวเตอร์อีกเครื่องหนึ่งทดแทนสามารถส่งและรับข้อมูลได้อย่างถูกต้อง โปรแกรม สามารถอ่านก่าข้อมูลได้ และแสดงผลได้ตรงตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขโปรแกรม และเงื่อนไขการ จัดเรียงข้อมูล

4.3.2 การเปรียบเทียบผลการคำนวณค่าคุณภาพลำรังสีที่ได้จากการทำงานของ โปรแกรมคอมพิวเตอร์กับค่าที่คำนวณด้วยเครื่องคิดเลข

ผลการตรวจสอบการคำนวณค่าคุณภาพลำรังสีทั้ง 4 ชนิดคือค่าอัตราการให้รังสี ก่าความสมมาตรทั้งตามแนวยาวและตามแนวขวางของพื้นที่รังสี ค่าความเรียบของพื้นที่รังสีและค่า อัตราส่วนของปริมาณรังสีที่ความลึกสองระยะใด ๆที่บ่งบอกค่าพลังงานของรังสีจากโปรแกรม วิเคราะห์คุณภาพลำรังสีที่พัฒนาขึ้นเปรียบเทียบกับการคำนวณด้วยเครื่องกิดเลข พบว่าให้ก่าถูกต้อง ตรงกันทั้ง 25 ชุดข้อมูล กิดเป็นถูกต้องตรงกัน 100%

4.3.3 การเปรียบเทียบผลการคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง ระหว่างค่าที่ ตรวจสอบประจำวันกับค่าอ้างอิงที่บันทึกไว้ ซึ่งได้จากการทำงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์กับที่ คำนวณได้จากเครื่องคิดเลข

ผลการตรวจสอบการคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง ของค่าคุณภาพลำรังสี เปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน โดยโปรแกรมวิเคราะห์คุณภาพลำรังสีเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณโดย เครื่องกิดเลข พบว่าให้ก่าถูกต้องตรงกัน 100% 4.3.4 การเปรียบเทียบความถูกต้องในการคำนวณและระยะเวลาการประเมินผล ระหว่างโปรแกรมและกลุ่มผู้ทดสอบ

การประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมด้านความถูกต้องและระยะเวลาในการ ประมวลผลแบ่งการตรวจสอบออกเป็น 2 กรณีคือ

 การเปรียบเทียบผลการคำนวณค่าคุณภาพลำรังสีระหว่างที่ได้จากโปรแกรม กับที่ได้จากกลุ่มผู้ทดสอบ

ผลการประเมิน พบว่าโปรแกรมทำการคำนวณก่าคุณภาพลำรังสีได้อย่างถูกต้อง ขณะที่การคำนวณโดยกลุ่มผู้ทคสอบพบความผิดพลาดในการคำนวณก่ากวามสมมาตรตามแนวยาว และตามแนวขวางของพื้นที่รังสี ความเรียบของพื้นที่รังสี และก่าอัตราส่วนของปริมาณรังสีที่กวาม ลึกสองระยะใด ๆ ที่บ่งบอกก่าพลังงานของรังสี กิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ 9.4%, 22.8%, 13.1% และ 2.5% ตามลำดับ

 การเปรียบเทียบระยะเวลาในการประมวลผลของโปรแกรมกับระยะเวลาที่ กลุ่มผู้ทดสอบใช้ในการคำนวณ

พบว่าโปรแกรมสามารถกำนวณก่ากุณภาพลำรังสีทุกชนิดพร้อมกันได้ทันทีขณะที่ กลุ่มผู้ทดสอบใช้เวลาในการกำนวณก่ากวามสมมาตรตามแนวขาว และตามแนวขวางของพื้นที่รังสี กวามเรียบของพื้นที่รังสี และก่าอัตราส่วนของปริมาณรังสีที่กวามลึกสองระยะใด ๆ 46.91, 57.54, 28.47 และ 18.29 วินาที ตามลำดับ

4.3.5 ประเมินความพึงพอใจด้านการใช้งานโปรแกรม

ผลการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของโปรแกรม ด้านความความพึงพอใจ ในการใช้งานโปรแกรมวิเคราะห์คุณภาพลำรังสี จากการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้ทดสอบซึ่งเป็น นักฟิสิกส์การแพทย์ในหน่วยรังสีรักษาและมะเร็งวิทยา ภาควิชารังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนักศึกษาปริญญาโท คณะแพทยศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์การแพทย์ แขนงวิชารังสีรักษา จากการสอบถามกลุ่มผู้ทดสอบถึง พบว่าโปรแกรมวิเคราะห์คุณภาพลำรังสีที่ พัฒนาขึ้นนี้เป็นที่พึงพอใจต่อผู้ใช้งานในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งได้ตามแนวการประเมินที่ กำหนดไว้ 4 ข้อคือ

 การตรวจสอบการใหลวนของข้อมูลของการทำงานของโปรแกรม คือการตรวจสอบ การทำงานของเมนูต่าง ๆ หน้าต่างของโปรแกรมหน้าต่าง ๆ การทำงานในแต่ละ หน้าต่างของโปรแกรม พบว่าโปรแกรมทำงานได้ถูกต้องเหมาะสม

- ทคสอบการคำนวณ โดยการจำลองค่าปริมาณรังสีแต่ละหัววัดแล้วตรวจสอบว่าการ คำนวณค่าคุณภาพลำรังสี และเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างที่โปรแกรมทำการคำนวณตาม สูตรพบว่าได้ค่าที่ถูกต้องตรงกัน
- กคสอบการรับข้อมูลผ่านเครื่องมือภายนอก โดยทำการทคสอบการรับข้อมูลจาก โปรแกรม WordPad เป็นโปรแกรมที่สามารถพิมพ์ข้อมูลสัญญาณสมมติเก็บไว้และส่ง มาทำงานยังโปรแกรมได้จากการทคสอบการใช้งานพบว่าโปรแกรมสามารถรับข้อมูล และแสดงผลข้อมูลได้อย่างถูกต้อง
- ประเมินผลการทำงานทั่วไป เช่น ความสวยงาม ของภาพโปรแกรม การสื่อความหมาย ของเมนูและรูปแบบการทำงานต่าง ๆ การสื่อความหมายของสัญลักษณ์และคำศัพท์ที่ ใช้ในโปรแกรม

นอกจากนี้ผู้ทคสอบยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เช่น การให้ลำคับความสำคัญของ ชุดข้อมูล การกำหนคตัวเลขทศนิยม เป็นต้น ซึ่งข้อเสนอแนะคังกล่าวได้ถูกนำไปแก้ไขจน โปรแกรมที่พัฒนานี้สามารถทำงานได้ดียิ่งขึ้น

âðân≲ົ້ນກາວົກຍາລັຍເຮີຍວໃກມ່ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved